

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 23 W KIELCACH
IM. JANA PAWŁA II W KIELCACH**

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
Ażeby człowiek stawał się coraz bardziej
człowiekiem o to, ażeby bardziej był,
a nie tylko więcej miał. Aby więc poprzez
wszystko co ma, posiada, Umiał bardziej
być człowiekiem, to znaczy, ażeby
również umiał bardziej być nie tylko z
drugim człowiekiem, ale i dla drugich”.*

Jan Paweł II

MYŚL PRZEWODNIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

*„Wymagajcie od siebie nawet wówczas,
kiedy inni od Was wymagać nie będą”.*

SPIS TREŚCI

- 1. Wstęp*
- 2. Obowiązujące akty prawne*
- 3. Model absolwenta szkoły*
- 4. Cele ogólne*
- 5. Uczestnicy programu:*
 - a) Rodzice*
 - b) Wychowawcy*
 - c) Nauczyciele*
 - d) Uczniowie*
 - e) Pedagog szkolny*
 - f) Środowisko lokalne*
- 6. Zadania wychowawczo-profilaktyczne*
 - a) Sfera fizycznego rozwoju*
 - b) Sfera społecznego rozwoju*
 - c) Sfera psychicznego rozwoju*
- 7. Działania profilaktyczno-wychowawcze skierowane do:*
 - a) Uczniów*
 - b) Rodziców*
 - c) Nauczycieli*
- 8. Ewaluacja*

WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają rodziców we wszechstronnym i harmonijnym rozwoju dzieci. Uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces (rozumiany jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania) wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka powinna pełnić funkcję wspomagającą proces wychowania, a wychowanie stanowi integralną całość z wiedzą i umiejętnościami, poprzez które kształtuje się osobowość młodego człowieka. Wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie, dlatego nie wolno ich rozdzielać.

Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiąganiu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Realizacja tego Programu zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy, kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie. Uczą otwartości na drugiego człowieka; wskazują, jak radzić sobie z

trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi; wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych.

Wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych; dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, osobiście wspierając. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa;
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów, testów wewnętrznych, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.);
- identyfikację środowiska lokalnego;
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni);
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- wnioski z przeprowadzonych badań na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku.

OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72);
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych;
- Konwencja o Prawach Dziecka;
- Karta Nauczyciela;
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia;
- Statut Szkoły;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018, poz. 1457);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. nr 149, poz. 887, z późn. zm.);
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487);
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 783);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. nr 24, poz. 198);
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 957);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., nr 180, poz. 1493);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 nr 111, poz. 535);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 15 stycznia 2009 r. nr 4, poz. 17);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie realizacji Rządowego programu wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach „Bezpieczna +” (Dz. U. z 2015 r., poz. 972);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1113);

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 214);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1675);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1652);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2018 r., poz. 1647);
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 lutego 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 298).

MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY

Działania zawarte w Programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego – niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień – cechować będzie posiadanie uniwersalnych przymiotów warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Charakteryzuje go pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego kraju, regionu, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Zdobywanie wiedzy jest dla niego podstawą własnego rozwoju.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swoich praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, posiadającym różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzącym różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi, wrażliwym na potrzeby innych;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego;
- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu;
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania;
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania;
- jest kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią;
- jest otwarty i tolerancyjny wobec innych kultur, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym;

- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy;
- jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za życie własne i społeczne.

CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

UCZESTNICZY PROGRAMU

Wszyscy uczestnicy programu są współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia.

Rodzice

- Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele; wychowani są w poczuciu

bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce, potrzebują naszego zrozumienia i wsparcia. Mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka; znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny proponowany przez szkołę; wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa; wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą; aktywnie uczestniczą w życiu szkoły; dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).

Wychowawcy

- Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców; dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości; realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie. Dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie; wspierają uczniów w rozwoju i usamodzielnianiu się; prowadzą dokumentację nauczania; opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny; koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym; podejmują działania w przypadkach przemocy wobec dziecka, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów; wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych; informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; integrują zespół klasowy i kierują nim; wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów; wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego; promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów; inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji; współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie; współpracują z rodzicami; włączają ich w sprawy

programowe i organizacyjne klasy; współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pielęgniarką.

Nauczyciele

- Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb; odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych. Świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem. Oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych. Inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności; kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu; reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań; dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów; dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia; współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą; proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią; realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły.

Uczniowie

- Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu. Przestrzegają regulaminu szkoły; współorganizują imprezy i akcje szkolne; znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej; akceptują innych uczniów i szanują ich prawa; współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności; kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni; prowadzą zdrowy tryb życia, dbają o swoje środowisko; mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej; uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Program Wychowawczo-Profilaktyczny).

Pedagog szkolny

- Udziela pomocy dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. W sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracuje z policją, sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzi zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe; stosuje profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizuje spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udziela wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracuje z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

Środowisko lokalne

Instytucje wspierające naszą szkołę w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

- Kuratorium Oświaty
- Urząd Miasta – Wydział Edukacji, Profilaktyki i Pożytku Publicznego
- Miejski Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
- Policja
- Straż Miejska
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
- Sanepid
- Teatr Lalki i Aktora „Kubus”
- inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji Programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje).

—

**ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE
W LATACH 2017/2018 – 2018/2019**

A. sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna

ZADANIA	DZIAŁANIA EDUKACYJNE	EFEKTY DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH
<p>Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.</p>	<p>Dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego stylu życia. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Dostarczanie informacji na temat utrzymania higieny ciała i dbałości o schludny wygląd. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. Organizacja rajdów i wycieczek szkolnych. Udział uczniów w zawodach sportowych i zajęciach rekreacyjnych. Udział uczniów w konkursach o tematyce prozdrowotnej profilaktycznej. Spotkania ze specjalistami z zakresu ochrony zdrowia i życia. Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem. Działalność szkolnego koła turystyczno-krajoznawczego. Tworzenie gazetek ściennych. Cykliczne wydawanie gazetki szkolnej „Jedenastka” Wystawy tematyczne.</p>	<p>wysoka świadomość uczniów dotycząca ochrony zdrowia; znajomość zasad zdrowego odżywiania się; przestrzeganie zasad higieny; umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach; prowadzenie zdrowego trybu życia; umiejętność doboru aktywnych i biernych form odpoczynku; aktywne spędzanie czasu wolnego;</p>
<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>Nabywanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji. Wdrażanie zasad BHP. Zachowanie zasad poruszania się na drodze. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznej ewakuacji. Próbna ewakuacja z</p>	<p>umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach; empatia; umiejętność zachowania właściwych do sytuacji procedur; bezpieczne użytkowanie urządzeń technicznych; panowanie nad emocjami w sytuacjach kryzysowych; właściwe zachowanie podczas ewakuacji; właściwe postępowanie w kontakcie z niebezpiecznymi</p>

	wykorzystaniem sygnałów dźwiękowych. Udział uczniów w spotkaniach z pracownikami służb bezpieczeństwa (policja, straż pożarna, straż miejska).	substancjami; tworzenie gazetek ściennych; wystawy tematyczne; spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem; szkolenia i egzaminy w celu uzyskania karty rowerowej;
Nauka udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	Szkolenia z zakresu udzielania pomocy przedmedycznej w różnych sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia. Przeprowadzenie lekcji edukacji wczesnoszkolnej, przyrody, biologii, edukacji dla bezpieczeństwa z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach; umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej; panowanie nad emocjami w sytuacjach kryzysowych
Przeciwdziałanie uzależnieniom.	Uwzględnianie tematyki profilaktycznej w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Realizacja programu profilaktyki uzależnień. Udział uczniów w zajęciach prowadzonych przez pracowników MZPPP. Udział uczniów w spotkaniach z pracownikami służb bezpieczeństwa (policja, straż miejska). Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia. Nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc;	umiejętność radzenia sobie z emocjami; prowadzenie zdrowego stylu życia; aktywne i zdrowe spędzanie czasu wolnego; umiejętne balansowanie pomiędzy aktywnymi a biernymi formami wypoczynku; spotkania ze specjalistami z zakresu ochrony zdrowia i życia; spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem; działalność szkolnego koła turystyczno-krajoznawczego; tworzenie gazetek ściennych; wystawy tematyczne;
Rozwijanie właściwych postaw wobec środowiska.	Uświadomienie uczniom słuszności idei recyklingu. b) Wpajanie postaw służących ochronie środowiska, w którym żyjemy. Udział w konkursach o tematyce przyrodniczej i ekologicznej. Organizowanie akcji ekologicznych (Sprzątanie Świata, Dzień Wody, Dzień Ziemi itp.).	wysoka świadomość uczniów dotycząca dbałości o środowisko; poczucie odpowiedzialności za siebie i środowisko, w którym żyjemy; zbiórka surowców wtórnych. działalność szkolnego koła turystyczno-krajoznawczego; tworzenie gazetek ściennych; wystawy tematyczne;

A. sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych – relacje

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE	DZIAŁANIA EDUKACYJNE SKIEROWANE DO CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ	FORMY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH
<p>Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji. Pełnienie różnych ról społecznych (klasa, klub, drużyna, wspólnota). Kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji: zajmowanie stanowiska w sprawie, wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów, podawanie argumentów. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne); rozwijanie wymienionych umiejętności i postaw w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych; opieka nad Samorządem Uczniowskim; organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami;</p>
<p>Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązywania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p>	<p>Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet – kontrola rodzicielska”.</p>	<p>spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy; zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami w-f, informatyki; organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne;</p>
<p>Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.</p>	<p>Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p>	<p>prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju; zajęcia warsztatowe z psychologiem – rozwijanie empatii; podejmowanie wymienionych działań w czasie zajęć z wychowawcą oraz innych lekcji, a także w czasie wyjść z klasami i wycieczek oraz uroczystości szkolnych i klasowych; prowadzenie szkolnego koła wolontariatu; prowadzenie dziennika elektronicznego;</p>

A. sfera rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań – kultura

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE	DZIAŁANIA EDUKACYJNE SKIEROWANE DO CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ	FORMY DZIAŁAŃ
Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys	zajęcia realizowane na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie; zajęcia z pedagogiem szkolnym; spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych; organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem, ze specjalistami; realizacja zajęć na lekcjach religii;
Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.	Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. Nauka dobrych manier. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów – popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.	organizowanie wyjazdów na spotkania ze sztuką, np. do teatru, filharmonii, muzeów, na wystawy artystyczne; realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych; organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej; prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży; organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów; tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania i szanowania poglądów innych – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli, np. języka polskiego, WOS, wychowania do życia w rodzinie; organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich; oglądanie spektakli teatralnych na temat zasad, wartości i norm społecznych; dokonanie diagnozy przyczyn i

		objawów dyskryminacji; realizacja cyklu lekcji wychowawczych; spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą; realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej; udział w Akcji Szlachetna Paczka;
--	--	--

**DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE
SKIEROWANE DO UCZNIÓW**

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
Kształtowanie pozytywnego nastawienia do obowiązków szkolnych.	zapoznanie uczniów na zajęciach z wychowawcą z najważniejszymi dokumentami szkoły (Statut, Program Wychowawczo-Profilaktyczny itp.); zajęcia poświęcone prawom i obowiązkom ucznia; wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego; przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat motywacji do nauki; indywidualne rozmowy motywujące do nauki prowadzone przez nauczycieli, wychowawców i pedagoga; stosowanie pochwał, nagród itp. promowanie najlepszych uczniów przez zamieszczenie ich nazwisk na „Złotej tablicy” (I i II semestr)
Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole.	przeprowadzenie badań ankietowych; pogadanki dotyczące zachowania podczas przerw i zajęć pozalekcyjnych; rozwiązywanie konfliktów przez nauczycieli, wychowawców i pedagoga; zajęcia poświęcone agresji słownej, wulgaryzmom, dokuczaniu i przemocy (lekcje wychowawcze, zajęcia z pracownikami MZPPP); organizowanie konkursów plastycznych i akcji plakatowych;
Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły.	zajęcia dotyczące wszelkich uzależnień ze szczególnym zwróceniem uwagi na problem dopalaczy (godziny wychowawcze, lekcje biologii, chemii i wychowania fizycznego); przeprowadzenie badań ankietowych;

	<p>organizowanie spotkań z osobami oraz instytucjami, które zawodowo zajmują się profilaktyką; realizowanie programów profilaktycznych na terenie szkoły i poza nią; projekcje filmów edukacyjnych itp. akcje plakatowe;</p>
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<p>lekcje z wychowawcą, lekcje biologii, przyrody, lekcje wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego poświęcone właściwemu odżywianiu, zapobieganiu otyłości; higienie osobistej i okresu dojrzewania, tematów HIV i AIDS; spotkania z pielęgniarką szkolną; projekcja filmów edukacyjnych, poglądowych; zajęcia poświęcone technikom efektywnego uczenia się (specjaliści z MZPPP); spotkania z specjalistami w dziedzinie radzenia sobie ze stresem; przeprowadzenie badań ankietowych;</p>
Diagnozowanie potrzeb bytowych.	<p>indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznanie sytuacji materialnej uczniów; prowadzenie działań informacyjnych nt. pomocy materialnej; przeprowadzenie wywiadów środowiskowych;</p>
Diagnozowanie zachowań - rozpoznawanie sytuacji ryzykownych.	<p>prowadzenie przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga obserwacji uczniów; rozpoznawanie sytuacji rodzinnej uczniów przez wychowawców i pedagoga;</p>
Kształtowanie, wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.	<p>zajęcia integracyjno-adaptacyjne; tworzenie okazji do integracji klasy poprzez organizację imprez klasowych;</p>
Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	<p>organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce; indywidualna opieka nad uczniami posiadającymi opinię MZPPP; zajęcia dotyczące radzenia sobie w sytuacjach trudnych; indywidualne rozmowy pedagoga z uczniami mające na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami, kolegami;</p>
Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	<p>zajęcia z zakresu poszanowania odmienności, tolerancji oraz komunikacji werbalnej i niewerbalnej; stosowanie na lekcjach formy pracy grupowej;</p>
Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.	<p>lekcje z wychowawcą, lekcje biologii i chemii, których tematyka dotyczy uzależnień; projekcje filmów o tematyce profilaktycznej; organizowanie akcji szkolnych przeciwko spożywaniu alkoholu, zażywaniu narkotyków, paleniu papierosów, stosowaniu dopalaczy itp.; rozprowadzanie ulotek, wykonywanie gazetek</p>

	<p>ściennych, akcje plakatowe itp.;</p> <p>włączanie się w ogólnopolskie akcje prozdrowotne, kontynuacja działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom płynącym z Internetu;</p> <p>wprowadzenie rekomendowanego programu profilaktycznego dotyczącego palenia papierosów i zażywania środków psychoaktywnych;</p> <p>umożliwienie doskonalenia kompetencji niezbędnych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, profilaktyki palenia tytoniu; (godziny z wychowawcą, wdż, informatyka);</p>
Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.	<p>przeprowadzenie badań ankietowych „Czy jesteś uzależniony od internetu?”</p> <p>realizacja zajęć na lekcjach informatyki, biologii, j. polskiego i zajęciach z wychowawcą;</p> <p>rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci;</p> <p>nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym reklamy);</p>
Kształtowanie asertywnych postaw.	<p>godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka asertywności,</p> <p>realizacja zajęć o tematyce mówiącej, jak kształtować charakter oraz dotyczących systemów wartości poprzez analizę postaw życiowych bohaterów literackich;</p> <p>przeprowadzenie cyklu warsztatów na temat kształtowania postaw asertywnych i umiejętności odmawiania;</p>
Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie.	<p>zajęcia poświęcone samoocenie i poczuciu własnej wartości;</p> <p>promowanie sukcesów uczniów poprzez pochwały i nagrody;</p> <p>wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania;</p>
Profilaktyka chorób XXI wieku.	<p>spotkania z pielęgniarką;</p> <p>omawianie tematyki dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego;</p> <p>udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych;</p> <p>zwrócenie uwagi na prawidłowe odżywianie w tym zapobieganie otyłości;</p>
Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowania.	<p>godziny z wychowawcą, których tematyka dotyczy właściwych wyborów;</p> <p>godziny z wychowawcą i lekcje religii, których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów, dyskusje na j. polskim o wzorcach osobowych w literaturze, filmie, sztuce teatralnej itp.</p> <p>wprowadzenie kontraktów między klasą a wychowawcą w celu wzrostu poziomu</p>

	<p>odpowiedzialności uczniów za swoje działania (według potrzeb); ustalenie jasnych zasad uczęszczania na zajęcia dodatkowe (w tym wyrównawcze);</p>
Rozwijanie właściwych postaw wobec środowiska.	<p>zajęcia poświęcone ochronie środowiska udział w konkursach proekologicznych; udział w akcjach ekologicznych; wystawy tematyczne;</p>
Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa, wyrabianie nawyku poszanowania go.	<p>spotkania z Policją, Strażą Miejską itp.; godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie;</p>
Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu. Preorientacja zawodowa dla oddziałów przedszkolnych, orientacja zawodowa dla klas I-VI SP; doradztwo zawodowe dla klas VII-VIII SP oraz III GM.	<p>zajęcia organizowane przez MZPPP; współpraca z MZPPP w zakresie orientacji zawodowej; udział młodzieży w akcjach „Dni otwarte”; udostępnienie uczniom materiałów informacyjnych prezentujących szkoły ponadgimnazjalne; spotkania uczniów z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych; przeprowadzenie przez nauczycieli, wychowawców oraz pedagoga rozmów z uczniami dotyczących wyboru zawodu i szkoły;</p>
Przygotowanie do zdawania egzaminów.	<p>przekazanie uczniom i ich rodzicom informacji dotyczących egzaminów; wypełnianie deklaracji; udział młodzieży w „Dniach otwartych” organizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne; udział młodzieży w próbnym egzaminach gimnazjalnych; udostępnienie aktualnych informacji o szkołach w naszym mieście;</p>
Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności.	<p>pomoc koleżeńska w nauce; działalność społeczna na rzecz szkoły i środowiska lokalnego; zachęcanie do udziału w wolontariacie;</p>
Praca w organizacjach działających w szkole.	<p>działalność w Samorządzie Uczniowskim; inne;</p>
Organizowanie zajęć pozalekcyjnych	<p>zajęcia sportowe realizowane na terenie szkoły; koła przedmiotowe; zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne oraz terapii logopedycznej; inne;</p>
Świadczenia pielęgniarki szkolnej udzielane w środowisku nauczania i wychowania.	<p>prowadzenie fluoryzacji zębów, kierowanie na badania przesiewowe, pogadanki, prowadzenie dokumentacji medycznej dotyczącej przebytych chorób i stanu zdrowia;</p>
Bezpieczeństwo przeciwpożarowe.	<p>udział uczniów w próbnym alarmie przeciwpożarowym;</p>

	spotkania z przedstawicielami Straży Pożarnej;
Organizacja imprez.	wycieczki klasowe; wyjścia na seanse filmowe; wyjścia na spektakle teatralne; dyskoteki szkolne i inne.
Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych.	udział uczniów w szkolnych i międzyszkolnych konkursach wiedzy; udział w olimpiadach przedmiotowych; udział młodzieży w zawodach sportowych;

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
Informowanie rodziców o pracach szkoły.	zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym; organizacja Dni Otwartej Szkoły; przedstawienie rodzicom oferty zajęć pozalekcyjnych (dyrektor, wychowawcy, nauczyciele);
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach, dostęp rodziców do informacji w dzienniku elektronicznym; ściśła współpraca z rodzicami uczniów posiadających opinię psychologiczno-pedagogiczną; indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą; indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem; pisma informujące o zagrożeniach oceną niedostateczną, nagannym zachowaniu i niskiej frekwencji; indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły;
Współpraca z rodzicami.	informowanie o zasadach i terminach uczęszczania na zajęcia dodatkowe, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć dydaktyczno-wyrównawczych; pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych; systematyczna współpraca z Radą Rodziców;
Pedagogizacja rodziców.	spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką, wychowaniem; wprowadzenie rekomendowanego programu profilaktycznego dotyczącego palenia papierosów i zażywania środków psychoaktywnych; prelekcje zgodnie z potrzebami;

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
---------	------------------

Propagowanie kursów i szkoleń.	informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą;
Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły; umożliwienie doskonalenia kompetencji niezbędnych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, profilaktyki palenia tytoniu;
Propagowanie literatury dotyczącej zagadnień objętych profilaktyką i wychowaniem.	pozyskiwanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych;
Przygotowanie nauczycieli do zagrożeń współczesnej szkoły.	organizowanie szkoleń dla Rady Pedagogicznej zgodnie z potrzebami.

EWALUACJA

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dokumentem otwartym i będzie podlegał zmianom w zależności od potrzeb.

Zespół Wychowawczy będzie dokonywał monitorowania i ewaluacji procesu wychowawczego szkoły.

W każdym roku szkolnym Zespół Wychowawczy dokonuje ewaluacji programu działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole. W ewaluacji uwzględnia się stopień realizacji zadań zaplanowanych na dany rok szkolny w oparciu o przyjęte kryteria. Z wynikami ewaluacji programu wychowawczego zostają zapoznani nauczyciele, rodzice i uczniowie.

Wyniki te są podstawą do planowanych na kolejny rok szkolny działań wychowawczych i profilaktycznych. Wyniki badań są uwzględniane także przy planowaniu szkoleń nauczycieli w ramach wewnętrznych i zewnętrznych form doskonalenia.